

УКРАЇНА

(19) UA (11) 41033 (13) A

(51) 7 A01G1/06

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ПІДГОТОВКИ КУЩІВ-ПІДЩЕП РОСЛИН ДЛЯ ЩЕПЛЕННЯ ЗДЕРЕВ'ЯНИМИ ЖИВЦЯМИ

(21) 2001010186

(22) 10.01.2001

(24) 15.08.2001

(46) 15.08.2001, Бюл. № 7, 2001 р.

(72) Драновська Ольга Вікторівна

(73) ДРАНОВСЬКА ОЛЬГА ВІКТОРІВНА

(57) Спосіб підготовки кущів-підщеп рослин для
щеплення здерев'янілими живцями, що включає
зрізання верхньої здерев'янілої частини куща пе-ред виконанням щепи, виконання копуляційних
поверхонь на прищепі і підщепі, з'єднання компо-
нентів щепи копуляційними поверхнями, який **від-
різняється** тим, що на підщепі зрізують зде-
рев'янілу верхню частину кущів тільки перед поча-
тком і/або на початку періоду плачу, після чого на
незрізаній частині кущів періодично виламують на-
бухлі вічка і молоді зелені пагони на початку їх
росту до часу виконання щеп.

Спосіб підготовки кущів-підщеп рослин для
щеплення здерев'янілими живцями.

Винахід відноситься до сільського госпо-
дарства і може використовуватись для швидкої
сорткової реконструкції багаторічних рослин і
прискореного розмноження їх дефіцитних сортів.

Відомий спосіб щеплення винограду в роз-
щип штамбу куща (прототип), в якому відкопують
підземний штамп на глибину 15–20 см, спилують
верхню частину куща безпосередньо перед щеп-
люванням або на 2–3 дні раніше, виконують копу-
ляційні поверхні на прищепі і підщепі, з'єднують
компоненти щепи копуляційними (контактними)
поверхнями, туго обв'язують місце щеплення шпа-
гатом і всю щепу засипають вологим ґрунтом [1].
Період плачу винограду здійснюється в другій по-
ловині квітня, в травні і на початку червня. В цей
час виконують щепи в штамп куща. Штамп кожної
рослини-підщепи зрізають безпосередньо перед
щепленням або на 2–3 дні раніше, тобто на протя-
зі 1–1,5 місяця.

Поширений спосіб щеплення садових рос-
лин (прототип), що використовують і для кві, в
якому зрізують верхню здерев'янілу частину куща
безпосередньо перед виконанням щепи або на 2–
3 дні раніше, виконують копуляційні поверхні на
підщепі і прищепі, з'єднують компоненти щепи копу-
ляційними поверхнями, покривають щепу садовим
варом, на всю щепу з прищепленими живцями на-
дівають вологонепроникний поліетиленовий пакет,
нижню частину якого притискають навколо бокової
поверхні підщепи шпагатом [2]. Період плачу рос-
лин кві проходить протягом квітня. В цей час роб-
лять щепи, для яких штаби кущів зрізують безпо-

середньо перед виконанням щепи або на 2–3 дні
раніше на протязі місяця.

Загальні вади прототипів 1 і 2: значне по-
гіршення зрощування щеп винограду та кві, зроб-
лених в останній третині плачу рослин і зменшен-
ня на щеплених кущах однорічного визрілого
приросту пагонів; необхідність в напружений
період виконання щеп зрізати кущі винограду і кві,
здіймати їх з опори і видаляти з насаджень; уш-
кодження щеп під час віддалення зрізаних кущів з
насаджень після виконання щеп.

Загальні ознаки прототипів 1 і 2 і заявленого
способу: зрізання верхньої здерев'янілої частини
куща-підщепи перед виконанням щепи, виконання
копуляційних поверхонь на прищепі і підщепі, з'єд-
нання компонентів щепи копуляційними поверхня-
ми.

Задача винаходу: поліпшити зрощення щеп,
збільшити однорічний визрілий приріст пагонів на
щепках, особливо зроблених в третій останній час-
тині періоду плачу; зменшити напруженість праці в
період виконання щеп; ліквідувати ушкодження
щеп під час віддалення зрізаних кущів-підщеп з на-
саджень рослин.

Суть заявленого рішення полягає в тому, що
на підщепі зрізають здерев'янілу верхню частину
кущів тільки перед початком і (або) на початку
періоду плачу, після чого на незрізаній частині ку-
щів періодично виламують набухлі вічка і молоді
зелені пагони на початку їх росту до часу виконан-
ня щеп. Виламують пагони на кущах-підщепках
періодично протягом 1–1,5 місяця, тобто до вико-
нання щепи.

Для виконання способу на кущі-підщепі спи-
люють багаторічні здерев'янілі частини на 10–20

см вище від обраного майбутнього місця щеплення. На залишеній незрізаній частині куща (на штабмі, на рукавах і на кордонах) постійно виламують набухлі вічка і молоді пагони, коли їх довжина не перевищує 3 см. Безпосередньо перед виконанням щеп або на 2–3 дні раніше зріз на штабмі відновлюють в необхідному місці.

Завдяки використанню заявленого способу збільшується на 10% приживалість щеп винограду,

зроблених за весь період плачу, збільшується на 18% приживалість щеп, виконаних в третій частині періоду плачу, збільшується на 31% приріст вищої частини однорічної лози, зменшується напруженість праці під час виконання щеп, ліквідується повністю механічне ушкодження щеп під час видалення зрізаних кущів з виноградника (табл.1). Аналогічні закономірності одержані в дослідах на щепках ківі (табл. 2).

Таблиця 1

Вплив підготовки кущів-підщеп на показники щеплених кущів винограду (підщепа – сорт Восторг, прищепа – сорт Мускат чорний, 1998–2000 р.)

Варіанти дослідів	Зрощених кущів-щеп (%), щеплених в періоди			Середній річний приріст вищої частини пагонів на одній щепі, м
	1 половина травня	2 половина травня	1 половина червня	
1. Кущі-підщепи зрізані в день виконання щеп	81	85	61	2,8
2. Кущі-підщепи зрізані на початку плачу винограду	87	83	79	3,7

Таблиця 2

Вплив підготовки кущів-підщеп на показники щеплених кущів ківі (підщепа – сорт Тімурі, прищепа – сорт Хервард, 1998, 1999 р.)

Варіанти дослідів	Зрощених кущів-щеп (%), щеплених в періоди		Середній річний приріст вищої частини пагонів на одній щепі, м
	1 половина квітня	2 половина квітня	
1. Кущі-підщепи зрізані в день виконання щеп	79	89	5,3
2. Кущі-підщепи зрізані на початку плачу винограду	89	98	8,2

На фіг. 1 зображений куш винограду, на якому зрізані дерев'яні частини куща на початку вегетації в другій половині квітня. На фіг. 2 показане креслення подовжнього розрізу щепи, зробленої в травні-червні.

Приклад. Весною в квітні до початку періоду плачу і на початку періоду плачу на всій площі виноградника, виділеного для прищеплення, спляють верхню частину кущів на 10–20 см вище від вибраного на них місця для щеплення, витягують її з виноградника механізовано.

В квітні-червні виламують щонеділі набухлі вічка і молоді пагони на кущах-підщепках періодично на початку їх розвитку, коли довжина їх не більше 3 см. З травня–червня в період плачу винограду штабмі і куш спляють поперек вище від вузла на 6 см, розщиплюють на дві рівні частини на глибину 3 см. В його розщип вставляють щільно два одновічкові парафіновані живці 2 клиноподібними нижніми зрізами. Зовнішні камбіальні шари на копуляційних зрізах живців і штамбу повинні збігатися. Бокову поверхню щепи обмотують стрічкою мокрого паперу 3 довжиною 25 см і шириною 5 см. Цим папером покривають всю верхню частину бокової поверхні штамбу. На зріз штамбу поміж двох прищеплених живців кладуть шматок поліети-

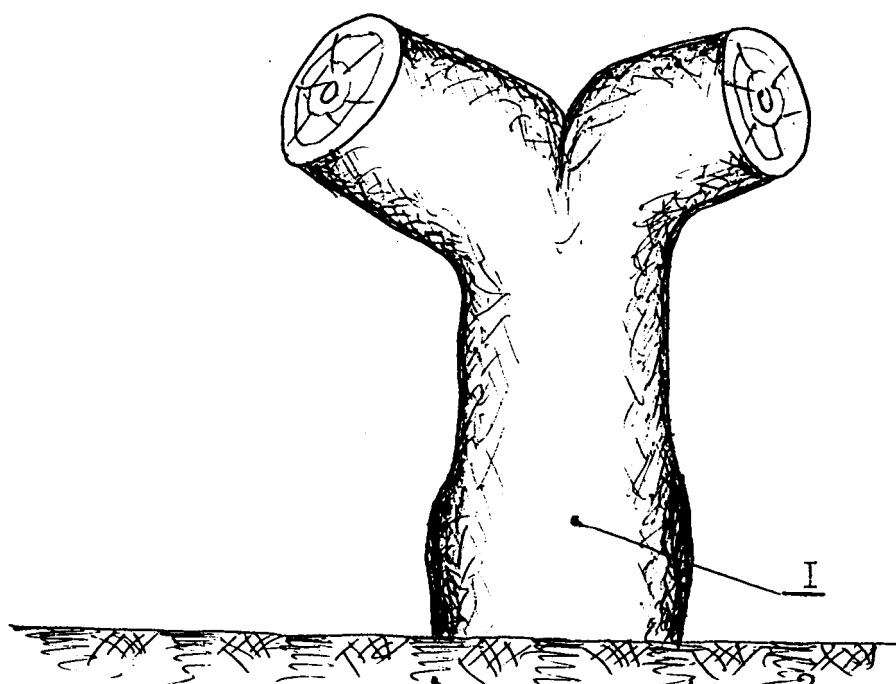
ленової плівки 4 розміром 30 x 30 см, на якому дві протилежні сторони надрізані. Віддаль між двома надрізами повинна бути на 1 – 4 см більшою, ніж віддаль між живцями на площині зрізу штамбу. Плівку щільно притискають надрізними частинами навколо нижньої поверхні живців і навколо бокової поверхні штамбу біля зрізу і одночасно туго обв'язують спіралевидно шпагатом 5 навколо бокової поверхні штамбу підщепи. Всю щепу з боків обмотують сухим папером 6 розміром 30 x 30 см і теж стискають до поверхні штамбу спіралевидною обмоткою шпагату 7. Верхня кінцівка паперу повинна перевищувати верхні кінці живців на 5–10 см для того, щоб захистити їх від прямого сонячного променя. На щепках, які прижились, підв'язують пагони до опори, а поросль підщепи періодично виламують.

Живці ківі прищеплюють аналогічним способом, але в квітні.

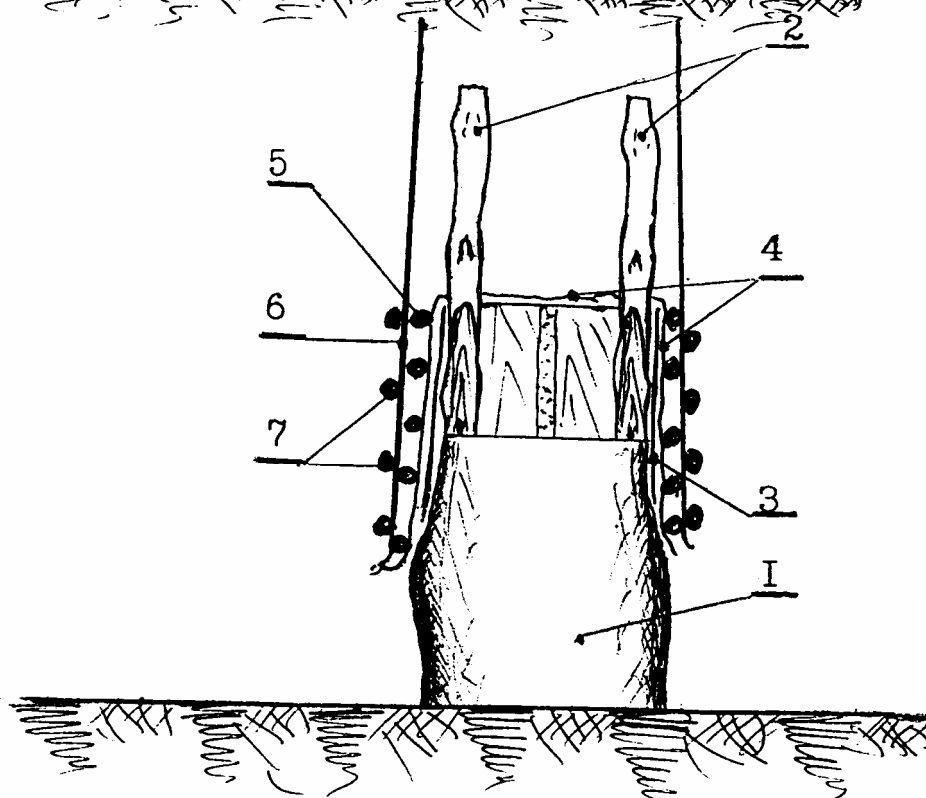
Бібліографічні дані:

Субботович А.В. Прививка в расщеп. Энциклопедия виноделия. Т. 2. – Кишинев, Главная редакция Молдавской советской энциклопедии, 1986.

Комарницький А.А. У світ захоплення. – Київ: Видавництво "Реклама", 1977.

Фіг. 1

Фіг. 2

Тираж 50 екз.

Відкрите акціонерне товариство «Патент»
Україна, 88000, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 101
(03122) 3 – 72 – 89 (03122) 2 – 57 – 03

